

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Kopi: UPN

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag	Sagsnummer	Kontor	
	2022-17249	EKN	13. oktober 2022

SKRIFTLIG FORELÆGGELSE

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 17. oktober 2022

Dagsordenen for rådsmøde (udenrigsanliggender) den 17. oktober 2022 omfatter *Ruslands aggression mod Ukraine* og *Kina* som diskussionspunkter. Punkterne forelægges hermed Folketingets Europaudvalg til orientering. Der henvises i øvrigt til samlenotatet for rådsmødet, som er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. oktober 2022.

Dagsordenspunkt 1: Ruslands aggression mod Ukraine

Første punkt på dagsordenen er Ruslands invasion af Ukraine, som fortsætter på ottende måned. Mobiliseringen til Ruslands væbnede styrker, de illegitime såkaldte ”folkeafstemninger” og efterfølgende ulovlige annekteringer af øst- og sydukrainske regioner har markeret en alvorlig eskalering af konflikten. EU har fordømt disse handlinger og vedtaget yderligere sanktioner som reaktion herpå. Desværre fortsætter Rusland sin brutale fremfærd, senest med omfattende bombardementer af ukrainske byer og civil infrastruktur. Der er af samme grund bred enighed i EU om behovet for fortsat at støtte Ukraine – militært, finansielt, humanitært og politisk.

På Rådsmødet ventes der således at blive vedtaget yderligere støtte til Ukraine gennem den Europæiske Fredsfacilitet (EPF) med en sjette tranche på i alt 500 mio. euro. Dermed vil der samlet være vedtaget 3 mia. euro til refusion til medlemsstater, der har doneret materiel og våben til Ukraine. Da EPF'en har et samlet budget på 5,7 mia. euro for perioden 2021-27, forventes det, at nogle medlemsstater også vil rejse spørgsmålet om instrumentets begrænsede tilbageværende økonomiske råderum, men der vil ikke blive truffet beslutning herom på Rådsmødet. Regeringen støtter vedtagelsen af yderligere støtte til Ukraine under EPF'en, som ligger inden for vedtagelsen af EPF-rådsbeslutningen af 22. marts 2021.

Herudover ventes der på rådsmødet vedtagelsen af EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine (EUMAM). Formålet med missionen er at træne blandt andet militære styrker, medicinsk personel og specialister. Samtidig skal missionen koordinere EU-medlemslandenes eksisterende træningsindsatser. Inden for rammerne af regeringens forhandlingsoplæg den 30. september 2022 støtter regeringen vedtagelsen af den militære EU-træningsmission til støtte for Ukraine.

Drøftelsen forventes også at adressere genopbygningen af Ukraine, herunder EU's rolle. Givet Ukraines status som kandidatland støtter regeringen, at EU indtager en ledende rolle i tæt samarbejde med ukrainske og internationale partnere. Tildelingen af midlerne bør understøtte Ukraines tilnærmelse til EU's værdier og standarder samt reformproces og god regeringsførelse.

Ud over drøftelserne af EU's mange-facetterede indsats til støtte for Ukraine ventes der også en bredere drøftelse af EU's strategiske forhold til Rusland. En række medlemslande har ønsket at tage hul på denne drøftelse med det formål at formulere nogle klare principper for EU's tilgang til Rusland på længere sigt. Fra dansk side arbejdes der for fortsat EU-enighed om tilgangen til Rusland.

Dagsordenspunkt 2: Kina

Under andet dagsordenspunkt forventer jeg en bred drøftelse af EU's forhold til Kina. Drøftelsen kan forventes at omhandle, hvordan EU imødegår de politiske, handelsmæssige og sikkerhedsmæssige udfordringer, som udgår fra Kina.

EU's forhold til Kina er fortsat baseret på den strategiske tilgang, der blev fastlagt i 2019 og betød en skærpelse af EU's linje. Kina er fortsat en partner på områder som klima og handel, men også en økonomisk konkurrent og en systemisk rival. Den aktuelle relation og udvikling er især præget af konkurrence- og rivalaspektet.

Jeg forventer, at drøftelserne bl.a. vil komme ind på Kinas manglende afstandtagen til Rusland i anledning af deres angrebskrig mod Ukraine, særligt set i lyset af den nylige ulovlige russiske annektering af suverænt ukrainsk territorium. Derudover vil vi også have mulighed for at diskutere spændingerne i Taiwan-strædet, hvor EU senest sammen med G7-kredsen i august opfordrede Kina til at afstå fra yderligere eskalering. EU skal være klar til at reagere, hvis situationen yderligere forværres.

Menneskerettighedssituationen i Xinjiang er fortsat dybt bekymrende, som det blev tydeliggjort i FN's Højkommissær for Menneskerettigheders rapport, der bl.a. konkluderer, at Kinas overtrædelser af menneskerettighederne kan udgøre forbrydelser mod menneskeheden.

Derfor er EU's gældende sanktioner også fuldt berettigede. Desværre lykkedes det Kina i sidste uge at samle opbakning til at nedstemme et beslutningsforslag i Menneskerettighedsrådet om, hvorvidt rapporten skulle drøftes nærmere. Danmark var med i den oprindelige kernegruppe, sammen med de øvrige nordiske lande samt USA, Canada og Storbritannien, der tog initiativ til resolutionsforslaget. Forløbet bekræfter behovet for et aktivt diplomati fra EU til forsvar for den regelbaserede internationale orden.

Drøftelsen blandt EU's udenrigsministre vil også komme ind på, hvordan EU håndterer kritiske afhængigheder af Kina, opbygningen af robusthed i EU's forsyningskæder samt udviklingen af effektive handelsinstrumenter til at imødegå eksternt økonomisk eller diplomatisk pres. Det sidste ser vi bl.a. mod Litauen for øjeblikket.

Vores drøftelse vil være en god anledning til at gøre status på relationen og bekræfte EU's skærpede strategiske tilgang til Kina med henblik på effektiv udmøntning i praksis.

Jeppe Kofod